

C.P.I. O CRUCE (CERCEDA, A CORUÑA)
CURSO 2020-2021

**PROGRAMACIÓN E.P.V.A.
(EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E
AUDIOVISUAL)**

1º E.S.O. (INGLÉS)

3º E.S.O. (GALEGO / BILINGÜE)

4º E.S.O. (GALEGO)

HORARIO

	L	MA	ME	X	V
11.10-11.30				GR	
11.30-12.20		3B	G	TP2B	G
12.20-13.10	XD	G	PAIS	3A	4
13.10-13.30	GR		GR		GR
13.30-14.20	1A	3A	4	3B	PI1A
14.20-15.10	4	TP2A	1B	PI1B	TIT1A
16.00-10.50		1A			
16.50-17.40		1B			

PI (Proxecto Interdisciplinar) e TP (Traballos por Porxectos) impartidos polo Departamento de Debuxo

DEPARTAMENTO DE DEBUXO	Mª DEL PILAR TABARÉS DOMÍNGUEZ
------------------------	-----------------------------------

ÍNDICE

---

1. ASPECTOS XERAIS -----	3
2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS -----	4
3. CONTEXTO -----	6
4. ADAPTACIÓN AO CONTEXTO COVID-19 (DOG 174 bis do 28/08/2020) ----	8
4. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN (ANEXO I) -----	9
5. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS (ANEXO I) -----	9
6. METODOLOXÍA -----	10
7. AVALIACIÓN -----	13
8. OUTRAS AVALIACIÓN S -----	17
9. ATENCIÓN A DIVERSIDADE -----	20
10. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS -----	22
11. DATOS DEPARTAMENTO -----	22
12. RELACIÓN COA RESOLUCIÓN (Res. 27/7/2015 - DOG 29) -----	23

ANEXO I: SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS -----	24
--	-----------

ÍNDICE (continuación) -----	25
13. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 1ºESO -----	26
14. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 1ºESO -----	29
15. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 1ºESO -----	31
16. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 1ºESO -----	32
17. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 3ºESO -----	34
18. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 3ºESO -----	37
19. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 3ºESO -----	39
20. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 3ºESO -----	40
21. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 4ºESO -----	41
22. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 4ºESO -----	44
23. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 4ºESO -----	45
24. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 4ºESO -----	46
25. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS IV - 4ºESO -----	47

ANEXO II: ADAPTACIÓN COVID-19: CONTIDOS MÍNIMOS -----	48
--	-----------

1. ASPECTOS XERAIS

Se noutras épocas históricas era a palabra, tanto na súa expresión oral como escrita, a principal forma de expresión e de transmisión de ideas e sentimentos, non cabe dúbida de que na época na que estamos inmersos/as a imaxe cobrou un protagonismo sen precedentes en ningunha outra época da historia da humanidade. A materia de Educación Plástica, Visual e Audiovisual parte dos bloques impartidos na educación primaria na área de Educación Artística. A parte destinada á educación plástica xa anticipaba os mesmos bloques dos que parte a materia en ESO, baixo as denominacións de "Educación audiovisual", "Debuxo técnico" e "Expresión artística". Nos primeiros cursos da ESO esta materia estrutúrase en tres bloques: "Expresión plástica", "Comunicación audiovisual" e "Debuxo técnico".

O bloque de "Expresión plástica" experimenta con materiais e técnicas diversas na aprendizaxe do proceso de creación. Inténtase darlle ao alumnado unha maior autonomía na creación de obras persoais, axudando a planificar mellor os pasos na realización de proxectos artísticos, tanto propios coma colectivos. Analízanse as características da linguaxe audiovisual desde a cal se realiza a análise crítica das imaxes que nos rodean. Faise, tamén, especial fincapé no uso das tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas á imaxe.

No bloque titulado "Debuxo técnico" trasládanse coñecementos teórico-prácticos sobre formas xeométricas e sistemas de representación, e aplícanse estes coñecementos á resolución de problemas e á realización de deseños.

No cuarto curso, considerando a madurez do alumnado e os coñecementos adquiridos, incorpórase o bloque de "Fundamentos do deseño", que vai permitir o coñecemento dos fundamentos do deseño nas súas diferentes áreas, desenvolvendo, desde un punto de vista práctico, os coñecementos adquiridos no resto de bloques.

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

CCL Comunicación Lingüística

A educación plástica enriquece a **capacidade comunicativa** dado que, como toda forma de comunicación, posúe uns procedementos comúns que permiten facer uso duns recursos específicos para expresar ideas, sentimentos e emocións integrando a linguaxe plástica co resto das linguaxes verbais e non verbais. Esta competencia será potenciada na área de Plástica.

CMCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Esta área contribúe á adquisición da **competencia matemática** desenvolvendo a linguaxe simbólica e profundando no coñecemento de aspectos espaciais da realidade, mediante a xeometría e a representación obxectiva das formas, básicas para as matemáticas, as ciencias e a tecnoloxía. Esta competencia será potenciada na área de Plástica.

CD Competencia dixital

A importancia que adquiren no currículo os contidos relativos ao contorno audiovisual e multimedia, expresa o papel que se outorga a esta materia na adquisición da competencia no tratamento da información e, en particular, a que achega ó mundo das imaxes. Ademais, o uso de recursos tecnolóxicos específicos non só supón un recurso válido para a produción de creacións visuais, senón que colabora na adquisición da competencia dixital.

As ferramentas dixitais son na actualidade fundamentais no tratamento das imaxes por medio de programas e aplicacións gráficas

CAA Aprender a aprender

A reflexión sobre os procesos e experimentación creativa contribúe a favorecer a **competencia de aprender a aprender** que implica a aceptación dos propios erros como instrumento de mellora.

CSC Competencias sociais e cívicas

Esta materia constitúe un bo vehículo para o desenvolvemento das **competencias sociais e cívicas** na medida en que apreciar o feito artístico supón manter unha actitude de respecto e preservación cara o patrimonio cultural da sociedade como expresión cívica e de identidade. A creación artística moitas veces supón un traballo en equipo e como tal

promove as actitudes de respecto, tolerancia, cooperación, flexibilidade e contribúe á adquisición de habilidades sociais.

CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

A educación plástica colabora na adquisición de **iniciativa persoal e ánimo de emprendemento** dado que todo proceso de creación supón converter unha idea nun produto. Incide estreitamente en desenvolver estratexias de planificación, de previsión de recursos, de anticipación e avaliación de resultados. Deste xeito, sitúa ó alumnado ante un proceso que o obriga a tomar decisións de maneira autónoma. Todo isto, xunto co espírito creativo, a experimentación, a investigación e a autocrítica, fomentan a iniciativa e autonomía persoal.

CCEC Conciencia e expresións culturais

Esta competencia adquirese fundamentalmente a través da área de educación plástica, estando presente ao longo de todo o currículo. O alumnado aprende a mirar, observar e interpretar as imaxes que percibe e, desde o coñecemento da linguaxe visual, a apreciar os valores estéticos e culturais das producións artísticas do propio patrimonio cultural e do alleo. Contribúese tamén a acadar esta competencia cando se experimenta e investiga con distintas técnicas plásticas e visuais para expresarse a través da elaboración de imaxes.

3. CONTEXTO

O CPI O Cruce é un centro integrado de Educación Infantil, Primaria e Secundaria (cun total de 377 alumno/as) situado en Cerceda, na comarca de Ordes (A Coruña), unha localidade de 5000 habitantes de carácter semirrural a 25kms da cidade de Coruña. É un centro moi dinámico, implicado en multitude de proxectos educativos para todos os niveis: Edixgal, Bibliotecas Escolares, proxectos STEM con Erasmus+ (o último para o curso 2018-2019 "Ocean Connections: Developing Ocean Literacy through Creative, Digital Pedagogies") e Comenius, de intercambio europeo, entre outros. É un centro que aposta activamente polo uso de pedagogías creativas para todos os niveis e todas as materias, así como pola educación interdisciplinar e global que achegue os pequenos ao mundo dun xeito aberto, creativo e comprensivo.

A zona onde se atopa o centro é unha zona non deprimida, cunha economía baseada na agricultura, a gandería, a Central Térmica, Incineradora, Polígono Industrial e traballos creados polo Concello. A vila ten un par de museos (O Museo do Moucho e o Ecomuseo), e está rodeada de espazos naturais.

É unha zona galego-falante, e a lingua de relación de case todo o alumnado é o galego.

Neste curso académico 2020-2021 hai matriculados 30 alumnos en 1ESO coa materia de EPVA organizados en dous grupos: 1ESO A con 15 alumnos, e 1ESO B con outros 15 alumnos. A materia para este curso está incluída no programa de Plurilingüismo, polo que será impartida en inglés, e haberá unha auxiliar de conversa (AC) 1 hora semanal. Se incorporan ao centro 4 alumnos provenientes do CEIP Plurilingüe Celso Emilio Ferreiro de A Silva, que son asignados a 1ESO B, e unha alumna repetidora que ven doutra comunidade autónoma que estará en 1ESO A. Neste grupo de 1ESO A hai dous alumnos con necesidades educativas especiais que terán ACI en distintas materias e serán atendidos pola terapeuta do centro. Non se require adaptación na materia de EPVA, xa que se partirá do nivel que teñan e se valorará a súa capacidade e o esforzo que apliquen para a consecución dos obxectivos dentro das súas posibilidades, e a súa evolución de xeito individual para a súa avaliación. En 1ESO B hai unha alumna con altas capacidades; non ten adaptacións en ningunha materia pero dados todos os proxectos educativos nos que participa o centro se lle dirixirá para que se involucre nos que máis se adapten ás súas necesidades.

En 3ESO hai un total de 26 alumnos distribuídos en dous grupos: A e B. O grupo de 3ESO A, con 12 alumnos, está dentro da Sección Bilingüe, mentres que 3ESO B ten 14 alumnos aos que se lles impartirá as clases de Plástica en galego. Hai un alumno con TDHA, o que será tido en conta á hora de facer o seguimento da súa evolución e avalialo, aínda que non require dunha adaptación curricular concreta.

En 4ESO hai 9 alumnos matriculados en Plástica. 3 alumnas veñen de 4ESO A, e os outros 6 alumnos veñen de 4ESO B.

En ningún dos cursos hai alumnado coa materia pendente.

Coa situación de pandemia orixinada pola COVID-19 dende marzo de 2020 o novo curso académico presenta novos retos a nivel organizativo e pedagóxico que serán afrontados coa máxima implicación por parte de toda a comunidade educativa, garantindo a seguridade de todos os seus membros. A aprendizaxe presencial, que é o medio que mellor permite a socialización e o desenvolvemento persoal dos rapaces e rapazas, será a tónica xeral sempre que a evolución da pandemia o permita, e sempre cumprindo escrupulosamente cos medidas hixiénico-sanitarias de prevención e seguridade indicadas polas autoridades pertinentes. Afrontaranse os posibles escenarios que se atopen con repostas planificadas para eventuais situacións de confinamentos individuais, parciais ou totais. Así, darase resposta a posibles situacións orixinadas pola incidencia da COVID-19 na comunidade educativa cunha programación flexible, adaptada á circunstancia e presentando solucións que revertan os efectos da brecha dixital que pode presentarse entre o alumnado, garantindo, en calquera caso, que todo o alumnado acade a lo menos os mínimos esixibles para cada nivel.

4. ADAPTACIÓN AO CONTEXTO DA COVID-19

Atendendo a resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade e Formación Profesional e de Sanidade que aproban as instrucións polas que se incorporan a declaración de actuacións coordinadas en materia de saúde pública aprobadas polo Consello Interterritorial do Sistema Nacional de Saúde Pública (DOG N°174 bis do 28-08-2020) e a actualización das recomendacións sanitarias do comité clínico ao protocolo do 22 de xullo de adaptación ao contexto da COVID-19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2020-2021 se terán en conta as medidas relativas a centros educativos declaradas como actuacións coordinadas en saúde pública, de acordo co establecido no artigo 65 da Lei 16/2003, do 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde, e recollidas na Orde comunicada do ministro de Sanidade, do 27 de agosto de 2020, para que o curso discorra coa maior normalidade posible e prevendo un posible confinamento ou corentenas parciais de alumnado ou profesorado.

5. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

1ºESO – ANEXO I, PÁXINA 25

3º ESO – ANEXO I, PÁXINA 33

4º ESO – ANEXO I, PÁXINA 40

6. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS

1ºESO – ANEXO I, PÁXINAS 28, 30, 31

3º ESO – ANEXO I, PÁXINAS 36, 38, 39

4º ESO – ANEXO I, PÁXINAS 43, 44, 45, 46

7. METODOLOXÍA

7.1. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

A. ASPECTOS XERAIS

- Partir da competencia inicial do alumnado
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciar as metodoloxía activas
  - * Combinar traballo individual e cooperativo
  - * Aprendizaxe por proxectos
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso das TIC
- Papel facilitador do profesor/a

B. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

- Relacionar a teoría coa práctica, buscando a aplicación do aprendido.
- Traballar con casos prácticos encamiñados á resolución de problemas reais, presentes na vida cotiá.
- Propiciar o traballo en grupo, respectando a iniciativa e creatividade de cada unha das persoas que o compoñen.
- Uso das novas tecnoloxías da información e comunicación, tanto para a busca e selección de informacións específicas como para a elaboración de proxectos creativos.
- Potenciar a flexibilidade na elección de tratamentos ou recursos gráficos na resolución de proxectos.
- Incidir na necesidade do esforzo e tenacidade para o logro de destrezas e precisión nos obxectivos previstos.

C. SECUENCIA HABITUAL DE TRABALLO NA AULA

- Motivación:
  - * Presentación teórica de cada tema, determinación clara dos obxectivos que se perseguen.
- Información do profesor/a:
  - * Información básica para todo o alumnado
  - * Información complementaria para reforzo e apoio
  - * Información complementaria para afondamento e ampliación
  - * Potenciar a capacidade dedutiva mediante exercicios de dificultade crecente que traballen a aprendizaxe significativa.

- Traballo persoal

- * Realización práctica de exercicios e láminas.
- * Realización individual ou cooperativa de Proxectos (traballo por proxectos)
- * Emprego das TIC (traballo na aula de informática e acceso e recursos virtuais para coñecemento e utilización de programas de debuxo técnico e deseño por ordenador a nivel básico).
- * Presentación oral de traballos relacionados coa arte e o deseño (traballos para fomentar a aprendizaxe cooperativa e favorecer a oralidade)
- * Utilización de vocabulario técnico específico.
- * Coñecer as distintas posibilidades dos diferentes instrumentos e materiais de debuxo, pintura e deseño. e traballar con precisión á hora de manexalos.
- * Etc.

D. SITUACIÓN DE SEMIPRESENCIALIDADE E EDUCACIÓN A DISTANCIA

Dende o comezo do curso se farán as presentacións dos temas nas plataformas dixitais habilitadas polo centro e as autoridades educativas, fomentando a súa utilización para a presentación de traballos e proxectos e o desenvolvemento normal do curso, de xeito que todo o alumnado se familiarice co uso das mesmas.

No caso de que parte do alumnado teña que facer corentena se fará un seguimento persoal do desenvolvemento das actividades, de xeito que dito alumno ou alumnos manteñan o máis posible a evolución do grupo que traballa de xeito presencial na aula.

En caso de que todo un grupo, ou todo un nivel, se vexa obrigado a gardar corentena farase un seguimento dixital sobre os temas a tratar a través das plataformas indicadas, do mesmo modo que se fixo durante o confinamento no terceiro trimestre do curso pasado, facendo un seguimento o máis exhaustivo posible da programación presentada, pero tendo en conta a nova circunstancia e facendo fincapé e valorando fundamentalmente os contidos mínimos sobre cada bloque a tratar, procurando ter sempre en conta as circunstancias do alumnado a nivel persoal, económico familiar e de accesibilidade ás tecnoloxías.

7.2. OUTRAS DECISIÓNS METODOLÓXICAS

A. AGRUPAMENTOS

Será o oportuno levar a cabo distintos tipos de agrupamentos segundo o tipo de actividade a desenvolver: individuais, en parellas, en pequenos grupos ou todo o grupo. Neste curso académico 2020-2021 as actividades de grupo deberán

planificarse tendo en conta escrupulosamente as medidas de seguridade hixiénico-sanitarias, especialmente o distanciamento entre alumnado, no caso de que sexan presenciais. No caso de que se programen actividades en situación de confinamento dalgún membro dun grupo, ou dun grupo enteiro, as actividades serán adaptadas a cada situación.

B. TEMPOS

1ESO: dúas sesións semanais de 50 minutos.

3ESO: dúas sesións semanais de 50 minutos.

4ESO: tres sesións semanais de 50 minutos.

C. ESPAZOS

Aula de Educación Plástica, Visual e Audiovisual. Aulas de Informática cando sexa preciso.

D. MATERIAIS

- Lapis HB, goma de borrar e afialapis. Tesoiras e pegamento. Láminas.
- Regra graduada, escuadra e cartabón e compás.
- Material de pintura e debuxo (lapis de cores, témperas, pinceis...)
- Cámara fotográfica (móbil)
- Carbón de debuxo
- Proxector da aula de Plástica
- Ordenador do aula de Plástica

E. RECURSOS DIDÁCTICOS

Facilitaráselle ao alumnado presentacións e apuntes con explicacións sobre a materia, podendo recurrir a distintos soportes audiovisuais como documentais, películas...

8. AVALIACIÓN (inicial, continua, final, extraordinaria. Pendentes.)

8.1. PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN INICIAL

A. EN QUÉ DATA SE REALIZARÁ?

Nas primeiras semana de clase.

B. EN QUÉ CONSISTIRÁ? (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de gráficas, etc. relacionados cos estándares?)

Práctica inicial con preguntas e exercicios referidos a temas de Educación Plástica que se dan nos cursos anteriores co obxecto de coñecer o punto de partida no que nos atopamos.

C. CÓMO SE INFORMARÁ Á FAMILIA?

Unha vez corrixida a práctica, comentaremos co alumnado os resultados. Será o alumnado quen de forma xeral transmita os resultados das prácticas ás respectivas familias.

D. CALES SERÁN AS CONSECUENCIAS DOS RESULTADOS?

Coñecer e adaptarnos ao nivel no que se atope o alumnado. De detectarse dificultades especiais en certos alumnos, estas serán comunicadas ás persoas oportunas (titores, familias, departamento de orientación, etc.)

8.2. ACREDITACIÓN DE COÑECIMENTOS PREVIOS [Se procede]

Non hai alumnos coa materia pendente

A. QUÉ PROCEDEMENTO SE SEGUIRÁ?

a) Matrícula como pendente

b) Proba: De optar pola PROBA, Que tipo de proba? Como se avaliará?

8.3. PROCEDEMENTO AVALIACIÓN CONTINUA

A. CON QUE TEMPORALIZACIÓN SE FARÁN PROBAS ESCRITAS OU SE RECOLLERÁN OS TRABALLOS PRÁCTICOS (cada tema, dous, tres, cantas por trimestre ou avaliación, etc.?)

Segundo o exposto no apartado 3 desta programación referente á secuenciación e temporalización de contidos. De non ser posible levar a cabo isto por motivos xustificadas, realizarase polo menos unha proba ou recollida de traballos prácticos por cada bloque.

No caso de que algún alumno, ou un grupo ou nivel completo, se vexa obrigado a traballar na casa por mor do COVID-19, as probas de presentación de traballos se fará de xeito telemático, respectando os prazos e datas que se indiquen para cada caso. Neste caso de posible confinamento os contidos esixidos serán os mínimos en cada bloque, valorándose o esforzo que supón adaptarse a este tipo de situación.

B. COMO SE CUALIFICAN AS PROBAS, TRABALLOS INDIVIDUAIS OU COLECTIVOS, TRABALLO NA LIBRETA, OBSERVACIÓN. PONDERACIÓN, REDONDEO..

Ver os apartados 4, 5, 6 e 7 desta programación que fai referencia á avaliación de criterios e estándares. Con respecto á avaliación dos produtos (láminas/traballos), estes deben ser entregados en tempo e forma. De non ser entregados en tempo, penalizarase rebaixando un 10% á nota de cada lámina/traballo por semana de retraso na súa entrega.

Redondearemos a nota cortándoa polo número da parte enteira, sumándolle 1 no caso de que a primeira cifra do número decimal sexa maior ou igual a 5.

C. CÓMO SE FAI A MEDIA DE CADA UNHA DAS AVALIACIÓNS. PONDERACIÓN, REDONDEO..

Ver os apartados 4, 5, 6 e 7 desta programación. En canto ao redondeo seguiranse os mesmos criterios que no apartado anterior.

D. QUÉ ASPECTOS SE VAN A VALORAR DENTRO DA OBSERVACIÓN DO TRABALLO NA AULA?

Se valorará positivamente que o alumno amose interese pola materia, que participe activamente na clase e que entregue os traballos en tempo e forma. Isto será aplicado igualmente no caso de que o alumno estea en corentena.

E. CÓMO SE RECUPERA UNHA PROBA NON SUPERADA?

Mediante a repetición da proba.

F. CÓMO SE RECUPERA UNHA AVALIACIÓN NON SUPERADA?

A través da entrega de todas as láminas e traballos no caso de non telos feitos e a través da repetición das probas, volvendo facer a media coas probas feitas e os traballos presentados.

8.4. PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN FINAL

A. QUEN DEBE IR Á AVALIACIÓN FINAL

Quen non alcance un mínimo de 5 puntos na materia ou non alcance o mínimo esixido en cada un dos bloques segundo o exposto no apartado 4 desta programación.

B. EN QUE CONSISTIRÁ A PROBA?

Será unha proba onde se combine a teoría coa práctica.

C. QUE ESTÁNDARES SE VAN AVALIAR?

No caso de non ter superada ningunha das avaliacións, na proba avalíaranse o maior número de estándares posibles que se poidan avaliar nunha proba de 50 minutos de duración e na que se comprobe que o alumno domina a materia. No caso de ter partes da materia superadas, na proba práctica avalíarase o maior número de estándares posibles que o alumno non tivese acadado.

D. COMO SE ELABORA A CUALIFICACIÓN FINAL? (ponderación, redondeos, etc)

A cualificación final terá en conta todos os estándares traballados e avaliados no curso coa ponderación reflectida nos apartados 4, 5, 6 e 7 desta programación, procurando reflectir a media das tres avaliacións en que está dividido o curso.

E. QUE CRITERIOS SEGUE O CENTRO PARA A PROMOCIÓN?

A promoción consensuarase por todo o profesorado presente na sesión de avaliación e seguindo os criterios oportunos.

8.5. PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

A. QUE TIPO DE PROBA SE VAI APLICAR? (número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.)

Proba práctica e/ou teórica con polo menos catro exercicios referidos aos catro bloques que conforman esta materia valorándoos segundo o peso de cada bloque exposto nos apartados 4, 5, 6 e 7 desta programación.

B. COMO SE CUALIFICA? (redondeos, etc.)

Redondearemos a nota cortándoa polo número da parte enteira, sumándolle 1 no caso de que a primeira cifra do número decimal sexa maior ou igual a 5.

8.6. PROCEDIMIENTO DE RECUPERACIÓN E AVALIACIÓNS PENDENTES

A. COMO SE FARÁ O SEGUIMIENTO? (clases de recuperación, traballos, reunións de seguimento, etc.)

A través de reunións de seguimento co alumnado afectado e aportándolles traballos ou láminas para estudo ou repaso da materia.

B. COMO SE AVALÍA? (Avaliacións parciais, avaliación final, cualificación de traballos realizados, etc.)

A través de avaliacións parciais e de non ter superado esas avaliacións farase unha avaliación final.

C. COMO SE ELABORA A CUALIFICACIÓN FINAL? (ponderación, redondeos, etc.)

Redondearemos a nota cortándoa polo número da parte enteira, sumándolle 1 no caso de que a primeira cifra do número decimal sexa maior ou igual a 5.

D. QUE TIPO DE PROBA EXTRAORDINRIA SE VAI APLICAR? (número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.)

Proba práctica e/ou teórica con polo menos catro exercicios referidos aos catro bloques que conforman esta materia valorándoos segundo o peso de cada bloque exposto nos apartados 4, 5, 6 e 7 desta programación.

E. COMO SE CUALIFICA? (redondeos, etc.)

Redondearemos a nota cortándoa polo número da parte enteira, sumándolle 1 no caso de que a primeira cifra do número decimal sexa maior ou igual a 5.

9. OUTRAS AVALIACIÓNS

9.1. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

INDICADORES DE LOGRO		ESCALA			
PROCESO DE ENSINO		1	2	3	4
1	O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2	Conseguíuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3	Conseguíuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4	Conseguíuse a participación activa de todo o alumnado?				
5	Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6	Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7	Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8	Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9	Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10	Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11	Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12	Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

INDICADORES DE LOGRO		ESCALA			
PRÁCTICA DOCENTE		1	2	3	4
1	Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado?				
2	Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3	Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
4	Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5	Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6	Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7	Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8	Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas /exames, etc?				
9	Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10	Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus				

	fallos?				
11	Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12	Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13	As medidas de apoio, reforzo, etc., establécense vinculadas aos estándares?				
14	Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,..?				

9.2. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

A. MECANISMO REVISIÓN

- Con que periodicidade se revisará?

Sempre que sexa necesario e como mínimo cada ano.

- Que medidas se adoptarán en caso de desfase?

As que se consideren oportunas dependendo do tipo de desfase.

B. MECANISMO AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DE PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

INDICADORES DE LOGRO		ESCALA			
PRÁCTICA DOCENTE		1	2	3	4
1	Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2	Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3	O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4	Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5	Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6	Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas?				
7	Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8	Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9	Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10	Asociáronse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11	Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12	Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13	Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14	O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				

15	Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16	Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17	Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18	Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames,...?				
19	Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación?				
20	Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21	Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22	Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23	Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24	Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25	Definíronse programas de apoio, recuperación,... vinculados aos estándares?				
26	Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27	Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28	Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29	Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Arto 21o, 5 do D.86/15)				
30	Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso.				
31	Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32	Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas de atención á diversidade no presente curso non se estimas necesarias.

10.1. MEDIDAS ORDINARIAS

A. ORGANIZATIVAS

Adecuouse a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo na materia de EPVA?

a) Agrupamentos diferenciados para alumnos/as ou grupos?

Non se consideran necesarios.

b) Tempos diferenciado, horarios específicos, etc.

Non se consideran necesarios.

c) Espazos diferenciados?

Non se consideran necesarios.

d) Materiais e recursos didácticos diferenciados?

Non se consideran necesarios.

Faise algún desdoblamento de grupos?

Non se consideran necesarios.

Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula?

Non se consideran necesarios.

Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a?

Non se consideran necesarios.

Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia?

O centro non dispón de aula de convivencia.

B. CURRICULARES

a) Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.?

Non se considera necesario.

b) Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a?

Non se considera necesario.

c) Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º da ESO?

Un total de 4 alumnos están exentos de francés e reciben reforzo nas áreas instrumentais

d) Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais?

Non se considera necesario.

e) Existe algún programa específico para alumnado repetidor da materia?

Non hai alumnado repetidor da materia.

f) Aplícase ese programa específico personalizado para repetidores da materia?

10.2. MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

A. ORGANIZATIVAS

a) Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL?

3.

b) Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)?

Non.

c) Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro)?

Non.

d) Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.?

Non.

B. CURRICULARES

a) Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas?

Non.

b) Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico?

Non.

c) Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR)?

Non.

d) Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización?

Non.

e) Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento/ etc.)

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

En canto ás actividades complementarias, sempre que o horario o permitise, poderían propoñerse talleres de fotografía, debuxo, graffiti, pintura, escultura e gravado. Tamén se poden convocar, concursos de cómics, tratamento de cabazas do Samaín, de máscaras de Entroido, postais de Nadal, participacións na imaxe da revista do centro, etc.

Plantéase a posible participación de un máximo de 20 alumnos no Plan Proxecta “Cinema en Curso”, un programa de pedagogía do cinema que ten un dobre obxectivo: achegar aos rapaces ao cinema coma arte, cultura e creación, e desenvolver as potencias pedagóxicas do cinema nas escolas e institutos, dentro do horario lectivo, con obradoiros impartidos conxuntamente por docentes e un/unha cineasta co grupo de alumnos proposto.

Dentro das actividades extraescolares estarían as visitas a museos de arte, participacións en concursos a nivel provincial, autonómico e nacional, exposicións ou cursiños fóra da zona, etc. Todas as actividades complementarias e extraescolares estarán recollidas na PXA do centro.

Atendendo á situación actual orixinada polo COVID-19 se fomentarán sobre todo as actividades ao aire libre, e aquelas que non requiran un tempo de transporte prolongado, aínda que se terán en conta distintas actividades para ser realizadas en caso de que a situación epidemiolóxica mellore durante o curso.

12. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Educación Plástica, Visual e Audiovisual (Plurilingüismo - inglés)	1ºESO	A / B	Mª del Pilar Tabarés Domínguez
Educación Plástica, Visual e Audiovisual (Sección Bilingüe - inglés / Galego)	3ºESO	A / B	Mª del Pilar Tabarés Domínguez
Educación Plástica, Visual e Audiovisual (Galego)	4ºESO	A / B	Mª del Pilar Tabarés Domínguez

13. **RELACIÓN COA RESOLUCIÓN** (Res. 27/7/2015 -DOG 29-)

Elementos	Aspectos	Folla
A	Introdución e aspectos xerais	3
B	Contribución ás competencias básicas	4
C	Contextualización	6
C	Concreción dos obxectivos para o curso	7
D	Concreción para cada estándar	7
	1º- Temporalización	24
	2º- Grao mínimo de consecución	48
	3º- Procedementos e instrumentos av.	24
E	Concrecións metodolóxicas	10
F	Materiais e recursos didácticos	12
G	Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción	13
H	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a programación didáctica.	17
I	Organización actividades , seguimento, recuperación e avaliación de materias pendente	22
J	Procedemento acreditación coñecementos previos	13
K	Avaliación inicial e medidas	13
L	Medidas de atención á diversidade	20
M	Concreción de elementos transversais	
N	Actividades complementarias e extraescolares	22
Ñ	Revisión, avaliación e modificación da programación	23

ANEXO I

PROGRAMACIÓN E.P.V.A.

- SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN**
- AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS**

1º E.S.O. / 3º E.S.O. / 4º E.S.O.

C.P.I. O CRUCE (CERCEDA, A CORUÑA)
CURSO 2020-2021

DEPARTAMENTO DE DEBUXO	Mª DEL PILAR TABARÉS DOMÍNGUEZ
------------------------	-----------------------------------

ÍNDICE (continuación)

---

13. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 1ºESO -----	26
14. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 1ºESO -----	29
15. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 1ºESO -----	31
16. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 1ºESO -----	32
17. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 3ºESO -----	34
18. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 3ºESO -----	37
19. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 3ºESO -----	39
20. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 3ºESO -----	40
21. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 4ºESO -----	41
22. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 4ºESO -----	44
23. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II - 4ºESO -----	45
24. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III - 4ºESO -----	46
25. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS IV - 4ºESO -----	47

14. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 1ºESO

1ª AVALIACIÓN – 1ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±21	
1		B 1.1. Elementos configurativos da imaxe Punto, liña e plano	Presentacións / exercicios	SET/ OUT	6	Presentación traballos
		B 1.2. Apreciación do uso que os/ artistas fan punto, a liña o o plano para aplicalo ás propias composicións				
		B 1.3. O punto como o elemento máis sin na comunicación visual				
		B 1.4. Posibilidades gráficas e expresiva liña en relación ao seu trazado, o seu grosor ou a súa velocidade.				
		B 1.5. Calidades do plano como elemento compositivo e como construtor de volumen.				
2	B 1.6.	B 1.6. Elementos de expresión plástica: textura e cor	Presentacións / exercicios	OUT	3	Presentación traballos
	B 1.7.	B 1.7. Composición: elementos				
	B 1.8.	B 1.8. O ritmo na composición				
3	B 1.9.	B 1.9 A cor coma fenómeno físico e visual Mestura aditiva e mestura substractiva	Presentacións / exercicios	OUT/ NOV	5	Presentación Traballos Proba escrita
	B 1.10.	B 1.10. Círculo cromático. Cores complementarias				
4	B 1.11.	B 1.11. Texturas naturais e artificiais. Capacidade expresiva das texturas	Presentacións / exercicios	NOV/ DEC	3	Presentación traballos
5	B 1.12.	B 1.12. Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	Presentacións / exercicios	DEC	4	Presentación traballos

2ª AVALIACIÓN – 1ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±21	
1	B 2.1.	Imaxe e comunicación visual. Iconicidade. Graos de iconicidade. Imaxe figurativa e imaxe abstracta.	Presentacións / exercicios	XAN	5	Presentación Traballos Proba escrita
	B 2.2.	Comunicación visual. Símbolos e iconas.				
2	B 2.3.	O cómic: medio de expresión. Linguaxe do cómic.	Presentacións / exercicios	XAN/ FEB	10	Presentación traballos

3	B 2.4.	Comunicación visual: características e elementos que interveñen nela	Presentacións / exercicios	MAR	6	Presentación traballos
	B 2.5.	Funcións da mensaxes na comunicación Visual e audiovisual				

3ª AVALIACIÓN – 1ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±18	
1	B 3.1.	Elementos xeométricos fundamentais: punto, liñas e direccións. Posicións relativas entre rectas: paralelas, cortantes e perpendiculares	Presentacións / exercicios	ABR	2	Presentación traballos.
	B 3.2.	Manexo de escuadra e cartabón para o trazado de paralelas, perpendiculares e rectas a 45º				
2	B 3.3.	Circunferencia e círculo. A circunferencia como lugar xeométrico básico no plano	Presentacións / exercicios	ABR	4	Presentación traballos
	B 3.4.	Manexo do compás. Dividir circunferencia en dous, catro, seis e oito partes iguais, usando o compás. Realizar motivos decorativos co manexo do compás				
3	B 3.5.	Ángulos. Clasificación de ángulos e posicións relativas.	Presentacións / exercicios	MAIO	2	Presentación traballos
	B 3.6.	Trazado de ángulos con escuadra e cartabón.				
	B 3.7.	Realizar operación con ángulos. Medidas angulares. Transporte de medidas angulares				
	B 3.8.	Bisectriz dun ángulo. A bisectriz como lugar xeométrico básico no plano				
4	B 3.9.	Concepto de medida. Operacións con segmentos coa axuda da regra ou utilizando o compás	Presentacións / Exercicios	MAIO	2	Presentación traballos
	B 3.10.	Mediatriz dun segmento. A mediatriz como lugar xeométrico básico do plano				
	B 3.11.	Teorema de Thales. Aplicación do teorema de Thales para dividir un segmento en partes iguais e para a				

		escala dun polígono				
5	B 3.12.	Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana	Presentacións / Exercicios	MAIO	3	Presentación traballos
	B 3.13.	Triángulos. Clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos. Propiedade fundamental dos triángulos				
	B 3.14.	Construción de triángulos				
	B 3.15.	Liñas e puntos notables dos triángulos. Alturas, medianas, bisectrices e mediatrices dos triángulos				
	B 3.16.	Triángulo rectángulo: características e construción				
6	B 3.17.	Cuadriláteros: clasificación e propiedades	Presentacións / Exercicios	XUÑO	5	Presentación Traballos Proba escrita
	B 3.18.	Construción de cuadriláteros				
	B 3.19.	Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación de polígonos				
	B 3.20.	Construción de polígonos regulares inscritos nunha circunferencia				

15. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I – 1ºESO

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA																	
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE							
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC	
33%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o currículo	B 1.1.	EPVA B1.1.1.	EPVA B1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas	2%		50%	50%						10%		
			B 1.2.	EPVA B1.2.1.	EPVA B1.2.1. Analiza os ritmos lineais mediante a observación de elementos orgánicos na paisaxe, nos obxectos e en composicións artísticas, empregándoos como inspiración en creación gráfico-plásticas	2%		50%	50%				20%				
				EPVA B1.2.2.	EPVA B1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea	5%		80%	20%						14%		
				EPVA B1.2.3.	EPVA B1.2.3. Experimenta co valor expresivo da liña e o punto e as súas posibilidades tonais, aplicando distintos graos de dureza, distintas posición do lapis de grafito ou de cor (tombado ou vertical) e a presión exercida na aplicación, en composicións a man alzada, estruturadas xeometricamente ou máis libres e espontáneas	10%		80%	20%							10%	
			B 1.3.	EPVA B1.3.1.	EPVA B1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.)	10%		80%	20%	12%							
			B 1.4.	EPVA B1.4.1.	EPVA B1.4.1. Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e gráficamente, o esquema compositivos básicos de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo	2%		80%	20%	12%							
				EPVA B1.4.2.	EPVA B1.4.2. Realiza composicións básicas con diferentes técnicas segundo as propostas establecidas por escrito	10%		50%	50%							14%	
				EPVA B1.4.3.	EPVA B1.4.3. Realiza composicións modulares con diferentes procedementos gráfico-plásticos en aplicacións ao deseño téxtil, ornamental, arquitectónico ou decorativo	5%		80%	20%							14%	10%
				EPVA B1.4.4.	EPVA B1.4.4. Representa obxectos illados e agrupados do natural ou do ámbito inmediato, proporcionándoos en relación coas súas características formais e en relación co seu ámbito	5%		70%	30%								10%

			B 1.5.	EPVA B1.5.1.	EPVA B1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e substractiva e as cores complementarias	5%	20%	60%	20%					16%			
			B 1.6.	EPVA B1.6.1.	EPVA B1.6.1. Transcribe texturas táctiles e texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas	5%		80%	20%						14%		
		B 1.7.		EPVA B1.7.1.	EPVA B1.7.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade	5%		80%	20%	12%							
				EPVA B1.7.2.	EPVA B1.7.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas	5%		80%	20%					16%			
				EPVA B1.7.3.	EPVA B1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, espampaxes, etc.) valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de textura visuais cromáticas	5%		80%	20%							10%	
				EPVA B1.7.4.	EPVA B1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais	5%		80%	20%				20%				
				EPVA B1.7.5.	EPVA B1.7.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos	5%		80%	20%					16%			
				EPVA B1.7.6.	EPVA B1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas	5%		70%	30%					16%			
				EPVA B1.7.7.	EPVA B1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades	4%				100%					16%		

16. **AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II – 1ºESO**

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
33%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 2.1.	EPVA B2.1.1.	Diferencia imaxes figurativas de abstractas	5%	20%	60%	20%	12%						
				EPVA B2.1.2.	Recoñece graos de iconicidade nunha serie de imaxes	10%	20%	60%	20%	12%						
				EPVA B2.1.3.	Crea imaxes con distintos graos de iconicidade baseándose nun mesmo tema	10%		80%	20%			25%				
				EPVA B2.1.4.	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.	10%		70%	30%							
			B 2.2.	EPVA B2.2.1.	Distingue símbolos e iconas	10%	20%	60%	20%	12%						
				EPVA B2.2.2.	Deseña símbolos e iconas	10%		80%	20%			25%				
			B 2.3.	EPVA B2.3.1.	Deseña un cómic utilizando adecuadamente viñetas e lendas, globos, liñas cinéticas e onomatopeas	25%		80%	20%	12%						
			B 2.4.	EPVA B2.4.1.	Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación visual	5%	20%	70%	10%					16%		
			B 2.5.	EPVA B2.5.1.	Identifica e analiza os elementos que interveñen en actos de comunicación audiovisual	5%		50%	50%	12%						
				EPVA B2.5.2.	Distingue a función ou función que predominan en mensaxes visuais e audiovisuais	10%	30%	50%	20%			25%				

17. **AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III – 1ºESO**

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
30%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 3.1.	EPVA B3.1.1.	Traza as rectas que pasan por cada par de puntos usando a regra, e resalta o triángulo que se forma	5%	20%	60%	20%				20%			
			B 3.2.	EPVA B3.2.1.	Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión	5%	20%	60%	20%		14%					
			B 3.3.	EPVA B3.3.1.	Constrúe unha circunferencia lobulada de seis elementos, utilizando o compás	5%	20%	60%	20%			25%				
			B 3.4.	EPVA B3.4.1.	Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita	5%	20%	60%	20%		14%					
			B 3.5.	EPVA B3.5.1.	Identifica os ángulos de 30°, 45°, 60° e 90° na escuadra e o cartabón	5%	40%		60%						14%	
			B 3.6.	EPVA B3.6.1.	Suma ou resta ángulos positivos ou negativos con regra e compás	5%	40%	40%	20%		14%					
			B 3.7.	EPVA B3.7.1.	Constrúe a bisectriz dun ángulo calquera, con regra e compás	5%	40%	40%	20%							10%
			B 3.8.	EPVA B3.8.1.	Suma ou resta segmentos, sobre unha recta, medindo coa regra ou utilizando o compás	5%	40%	40%	20%		14%					
			B 3.9.	EPVA B3.9.1.	Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón	5%	40%	40%	20%		14%					
			B 3.10.	EPVA B3.10.1.	Divide un segmento en partes iguais, aplicando o teorema de Thales	5%	40%	40%	20%							10%
				EPVA B3.10.2.	Escala un polígono aplicando o teorema de Thales	5%	10%	60%	30%						14%	
			B 3.11.	EPVA B3.11.1.	Explica, verbalmente ou por escrito, os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisector, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.)	5%		50%	50%		14%					
			B 3.12.	EPVA B3.12.1.	Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos	5%	40%	40%	20%							10%
			B 3.13.	EPVA B3.13.1.	Constrúe un triángulo coñecendo dous lados e un ángulo, ou dous ángulos e un lado, ou os seus tres lados, utilizando correctamente as ferramentas	5%	30%	50%	20%				20%			
B 3.14.	EPVA B3.14.1.	Determina o baricentro, o incentro ou o circuncentro de calquera triángulo,	5%	20%	60%	20%						14%				

				construíndo previamente as medianas, as bisectrices ou as mediatrices correspondentes											
			B 3.15.	EPVA B3.15.1.	Debuxa un triángulo rectángulo coñecendo a hipotenusa e un cateto	5%	40%	50%	10%	14%					
			B 3.16	EPVA B3.16.1.	Clasifica correctamente calquera cuadrilátero	5%	40%	50%	10%						10%
			B 3.17.	EPVA B3.17.1.	Constrúe calquera paralelogramo coñecendo dous lados consecutivos e unha diagonal	5%	30%	60%	10%			20%			
			B 3.18.	EPVA B3.18.1.	Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular	5%	40%	50%	10%						10%
			B 3.19.	EPVA B3.19.1.	Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, inscritos nunha circunferencia	5%	40%	50%	10%	14%					

18. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 3ºESO

1ª AVALIACIÓN – 3ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±21	
1	B 1.1.	Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño	Presentacións / exercicios	SET/ OUT	6	Presentación traballos
	B 1.2.	O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva				
	B 1.3.	A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade				
	B 1.4.	O bosquejo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final				
2	B 1.5.	Natureza da cor. Cor luz e cor pigmento	Presentacións / exercicios	OUT/ NOV	9	Presentación traballos
	B 1.6.	Temperatura da cor				
	B 1.7.	Simbolismo da dor				
3	B 1.8.	Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas	Presentacións / exercicios	NOV/ DEC	6	Presentación traballos

2ª AVALIACIÓN – 3ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±21	
1	B 2.1.	Percepción visual. Proceso perceptivo	Presentacións / exercicios	XAN	4	Presentación traballos
	B 2.2.	Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor				
	B 2.3.	Ilusións ópticas				
	B 2.4.	Leis ou principios da Gestalt				
2	B 2.5.	Imaxe en movemento: posibilidades expresivas	Presentacións / exercicios	XAN	2	Presentación Traballos
3	B 2.6.	Linguaxe visual. Signo visual. Significante e significado	Presentacións / exercicios	XAN/ FEB	3	Presentación Traballos
	B 2.7.	Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe				

	B 2.8.	Denotación e connotación				
4	B 2.9.	Fotografía. A fotografía como medio de comunicación	Presentacións / exercicios	FEB	4	Presentación Traballos
5	B 2.10.	Linguaxes visual e audiovisual: funcións e códigos	Presentacións / exercicios	FEB/ MAR	4	Presentación Traballos
	B 2.11.	Recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais				
	B 2.12.	Publicidade: principais recursos visuais empregados nela				
6	B 2.13.	Cine. O cine como medio de comunicación	Presentacións / exercicios	MAR	4	Presentación Traballos
	B 2.14.	Linguaxe multimedia como ferramenta de traballo				

3ª AVALIACIÓN – 3ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±18	
1	B 3.1.	Lugares xeométricos fundamentais. Circunferencia, mediatriz, bisectriz e mediana	Presentacións / exercicios	ABR	2	Presentación traballos.
2	B 3.2.	Polígonos. Polígonos regulares e irregulares. Clasificación dos polígonos	Presentacións / exercicios	ABR	4	Presentación traballos
	B 3.3.	Construción de polígonos regulares dado o lado				
3	B 3.4.	Tanxencias e enlaces. Propiedades e consideracións xeométricas das tanxencias	Presentacións / exercicios	MAIO	4	Presentación traballos
	B 3.5.	Tanxencias e enlaces en curvas técnicas: óvalos e ovoides				
	B 3.6.	Propiedades e características das tanxencias en óvalos e ovoides				
	B 3.7.	Enlaces en curvas técnicas. Espirais: propiedades e características				
4	B 3.8.	Redes modulares: cadrada e triangular	Presentacións / Exercicios	MAIO	4	Presentación traballos

	B 3.9.	Concepto de simetría, xiro e translación aplicado ás composicións modulares				
5	B 3.10.	Representación obxectiva de sólidos. Introducción aos sistemas de medida e sistemas perspectivos. Vistas diédricas dun sólido	Presentacións / Exercicios	MAIO/ XUÑO	4	Presentación traballos
	B 3.11.	Introdución ás axonometrías e as súas características. Axonometría cabaleira aplicada a volumes sinxelos				
	B 3.12.	Axonometría isométrica aplicada a volumes sinxelos				

19. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I – 3ºESO

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA															
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE					
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE
33%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 1.1.	EPVA B1.1.1.	Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais	7%		50%	50%				20%		
				EPVA B1.1.2.	Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións	7%		50%	50%					16%	
			B 1.2.	EPVA B1.2.1.	Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva	7%		50%	20%					16%	
			B 1.3.	EPVA B1.3.1.	Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos	7%		50%	20%						14%
			B 1.4.	EPVA B1.4.1.	Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas	7%		80%	20%					16%	
				EPVA B1.4.2.	Representa con calroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas	7%		80%	20%				20%		
				EPVA B1.4.3.	Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor	7%		80%	20%					16%	
			B 1.5.	EPVA B1.5.1.	Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade	7%		80%	20%	14%					
				EPVA B1.5.2.	Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas	7%		80%	20%						14%
				EPVA B1.5.3.	Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, espampaxes, etc) valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de textura visuais cromáticas	7%		80%	20%						14%
				EPVA B1.5.4.	Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais	7%		80%	20%				20%		

				EPVA B1.5.5.	Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos	7%		80%	20%					16%	
				EPVA B1.5.6.	Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas	7%		80%	20%				20%		
				EPVA B1.5.7.	Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades	7%			100%				20%		

20. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II – 3ºESO

BLOQUE 2: COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL																	
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE							
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC	
33%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 2.1.	EPVA B2.1.1.	Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos	7%		50%	50%				20%				
			B 2.2.	EPVA B2.2.1.	Identifica e clasifica ilusiões ópticas segundo as leis da Gestalt	7%		80%	20%					20%			
				EPVA B2.2.2.	Deseña ilusiões ópticas baseándose nas leis da Gestalt	7%		80%	20%							14%	
			B 2.3.	EPVA B2.3.1.	Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos	7%		80%	20%			25%					
			B 2.4.	EPVA B2.4.1.	Distingue significante e significado nun signo visual	7%		50%	50%	14%							
			B 2.5.	EPVA B2.5.1.	Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos	7%		50%	50%	14%							
				EPVA B2.5.2.	Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado	7%		50%	50%								14%
			B 2.6.	EPVA B2.6.1.	Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía	7%		50%	50%	14%							
				EPVA B2.6.2.	Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas	7%		80%	20%			25%					
			B 2.7.	EPVA B2.7.1.	Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas función utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordeado as fases do proceso (guion técnico, storyboard, realización, etc.) e valora de xeito crítico os resultados	7%		80%	20%	14%							
			B 2.8.	EPVA B2.8.1.	Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais	7%		70%	30%						20%		
B 2.9.	EPVA B2.9.1.	Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas	7%		80%	20%	14%										
B 2.10.	EPVA B2.10.1.	Reflexiona críticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe	7%		50%	50%								14%			
B 2.11.	EPVA B2.11.1.	Elabora documentos multimedia para presentar un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado	7%		80%	20%				25%							

21. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III – 3ºESO

BLOQUE 3: DEBUXO TÉCNICO																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
30%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 3.1.	EPVA B3.1.1.	Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.)	5%	20%	60%	20%	14%						
			B 3.2.	EPVA B3.2.1.	Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular	5%	20%	60%	20%				20%			
			B 3.3.	EPVA B3.3.1.	Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado	5%	20%	60%	20%		16%					
			B 3.4.	EPVA B3.4.1.	Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas	5%	20%	60%	20%		16%					
				EPVA B3.4.2.	Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas		20%	50%	30%				20%			
			B 3.5.	EPVA B3.5.1.	Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior	5%	30%	50%	20%		16%					
			B 3.6.	EPVA B3.6.1.	Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos	5%	30%	50%	20%						16%	
			B 3.7.	EPVA B3.7.1.	Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros	5%	30%	50%	20%		16%					
			B 3.8.	EPVA B3.8.1.	Executa deseños aplicando repeticións, xiros e simetrías de módulos	5%		80%	20%				25%			
			B 3.9.	EPVA B3.9.1.	Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas	5%	40%	40%	20%		16%					
			B 3.10.	EPVA B3.10.1.	Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos	5%	40%	40%	20%		16%					
B 3.11.	EPVA B3.11.1.	Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas	5%	40%	40%	20%							14%			

22. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 4ºESO

1ª AVALIACIÓN – 4ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	NºSESIÓNS ±36	
1	B 1.1.	A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística	Presentacións / exercicios	SET	5	Presentación traballos
	B 1.2.	Leis da composición				
	B 1.3.	Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza				
2	B 1.4.	Cor como ferramenta simbólica	Presentacións / exercicios	OUT	5	Presentación traballos
3	B 1.5.	Técnicas de expresión gráfico-plástica. Experimentación con diversos materiais	Presentacións / exercicios	OUT	10	Presentación traballos
	B 1.6.	Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias.				
	B 1.7.	Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio.				
	B 1.8.	Seguimento do proceso de creación: bosquejo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva).				
4	B 1.9.	Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa.	Presentacións / exercicios	NOV	8	Presentación traballos
5	B 1.10.	Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes.	Presentacións / exercicios	DEC	8	Presentación traballos
	B 1.11.	Análise de distintas obras de arte Situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico.				

2ª AVALIACIÓN – 4ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±32	
1	B 2.1.	Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo.	Presentacións / exercicios	XAN	3	Presentación traballos
	B 2.2.	Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da				

		circunferencia.				
2	B 2.3.	Tanxencias e enlaces.	Presentacións / exercicios	XAN	1	Presentación traballos
3	B 2.4.	Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos	Presentacións / exercicios	XAN	3	Presentación traballos
4	B 2.5.	Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas.	Presentacións / Exercicios	XAN/ FEB	3	
	B 2.6.	Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico.				
5	B 2.7.	Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas.	Presentacións / exercicios	FEB	4	Presentación traballos
6	B 2.8.	Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas.				
7	B 2.9.	Perspectiva cónica central.	Presentacións / exercicios	FEB	3	Presentación traballos
	B 2.10.	Perspectiva cónica oblicua.				
	B 2.11.	Análise das posibilidades da posición do punto de vista.				
8	B 2.12.	Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas.	Presentacións / Exercicios	FEB	2	Presentación traballos
9	B 3.1.	Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.).	Presentacións	MAR	3	Presentación traballos
	B 3.2.	Fases do proceso de deseño				
	B 3.3.	Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos.				
	B 3.4.	Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico.				
	B 3.5.	Campos de aplicación do deseño.				
10	B 3.6.	Deseño de composicións modulares utilizando trazados xeométricos.	Presentacións / Exercicios	MAR	2	Presentación traballos
11	B 3.7.	Compoñentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc.	Presentacións / Exercicios	MAR	5	Presentación traballos
	B 3.8.	Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño.				
	B 3.9.	Informática ao servizo dos proxectos de deseño.				

3ª AVALIACIÓN – 4ºESO

UNIDADES DIDÁCTICAS			MATERIAIS	TEMPORALIZACIÓN		PROBAS
Nº	IDENTIFICADOR	CONTIDO		MES	Nº SESIÓNS ±31	
1	B 4.1.	Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía.	Presentacións / exercicios	ABR	6	Presentación Traballos.
	B 4.2.	Realización dun storyboard.				
	B 4.3.	Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine.				
2	B 4.4.	Criterios estéticos na elaboración de fotografías.	Presentacións / exercicios	ABR	5	Presentación traballos
3	B 4.5.	Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas.	Presentacións / exercicios	MAI	3	Presentación traballos
	B 4.6.	Creación dixital de imaxes.				
4	B 4.7.	Deseño dun proxecto publicitario.	Presentacións / exercicios	MAI	7	Presentación traballos
5	B 4.8.	Desenvolvemento dun proxecto persoal.	Exercicios	MAI	5	Presentación traballos
6	B 4.9.	Análise crítica da linguaxe publicitaria.	Presentacións / Exercicios	XUN	5	Presentación traballos

23. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS I - 4ºESO

BLOQUE 1: EXPRESIÓN PLÁSTICA																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
30%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 1.1.	EPVA B1.1.1.	Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual.	25%		80%	20%						4%	
			B 1.2.	EPVA B1.2.1.	Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión.	10%		70%	30%							4%
				EPVA B1.2.2.	Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe.	10%		80%	20%							4%
				EPVA B1.2.3.	Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor.	10%		80%	20%							4%
			B 1.3.	EPVA B1.3.1.	Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.	5%		20%	80%						5%	4%
				EPVA B1.3.2.	Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	5%		80%	20%			10%	9%		5%	4%
			B 1.4.	EPVA B1.4.1.	Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplícao á produción de proxectos persoais e de grupo.	15%		50%	50%						5%	4%
			B 1.5.	EPVA B1.5.1.	Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos.	10%		50%	50%						5%	4%
				EPVA B1.5.2.	Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen.	10%		50%	50%						5%	4%

24. **AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS II – 4ºESO**

BLOQUE 2: DEBUXO TÉCNICO															
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE					
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE
20%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 2.1.	EPVA B2.1.1.	Diferencia o sistema de debuxo descriptivo do perceptivo.	5%		20%	80%		11%		9%		
				EPVA B2.1.2.	Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.	10%		70%	30%		11%		9%		
				EPVA B2.1.3.	Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.	10%		80%	20%		11%		9%		
				EPVA B2.1.4.	Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplícao á creación de deseños persoais.	10%		50%	50%		11%		9%		
			B 2.2.	EPVA B2.2.1.	Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais.	20%	40%	40%	20%		11%		9%		
				EPVA B2.2.2.	Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.	20%	40%	40%	20%		11%		9%		
				EPVA B2.2.3.	Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado.	5%		80%	20%		11%		9%		
				EPVA B2.2.4.	Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado.	15%	40%	40%	20%		11%		9%		
			B 2.3.	EPVA B2.3.1.	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos.	5%		50%	50%		11%		9%		

25. AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS III – 4ºESO

BLOQUE 3: FUNDAMENTOS DO DESEÑO																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSAIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
30%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 3.1.	EPVA B3.1.1.	Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual.	10%		20%	80%					5%	4%	
				EPVA B3.1.2.	Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal.	10%		70%	30%						4%	
			B 3.2.	EPVA B3.2.1.	Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño.	20%	20%	60%	20%					5%	4%	
			B 3.3.	EPVA B3.3.1.	Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.	20%	20%	60%	20%						5%	4%
				EPVA B3.3.2..	Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa	10%		80%	20%						5%	4%
				EPVA B3.3.3.	Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas.	15%	20%	60%	20%						5%	4%
				EPVA B3.3.4.	Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño.	5%		50%	50%			10%			5%	4%
				EPVA B3.3.5.	Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras.	10%			100%						5%	4%

26. **AVALIACIÓN DE ESTÁNDARES E CONTIDOS IV – 4ºESO**

BLOQUE 4: LINGUAXE AUDIOVISUAL E MULTIMEDIA																
PESO DO BLOQUE	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	TEMAS TRANS-VERSASIS	IDENT. DO CRITERIO	IDENT. DO ESTÁNDAR	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	PESO NA CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS			COMPETENCIAS CLAVE						
							PROBAS OBXECTIVAS	PRODUCTOS	OBSERVACION	CCL	CMCT	CD	CAA	CSC	CSIEE	CCEC
20%	50%	Poderán traballarse todos os que reflicte o curriculum	B 4.1.	EPVA B4.1.1.	Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos.	5%		60%	40%			10%		5%	4%	
				EPVA B4.1.2.	Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película.	15%		70%	30%					5%		
			B 4.2.	EPVA B4.2.1.	Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.	10%		70%	30%			10%			5%	4%
				EPVA B4.2.2.	Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos.	20%		60%	40%			10%			5%	4%
				EPVA B4.2.3.	Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.	10%		80%	20%			10%			5%	4%
			B 4.3.	EPVA B4.3.1.	Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador.	5%		80%	20%			10%			5%	4%
				EPVA B4.3.2.	Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica.	10%		70%	30%			10%			5%	4%
				EPVA B4.3.3.	Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación.	10%		80%	20%			10%	9%		5%	4%
			B 4.4.	EPVA B4.4.1.	Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen.	15%		70%	30%			10%			5%	4%

ANEXO II

PROGRAMACIÓN E.P.V.A.

ADAPTACIÓN COVID-19: CONTIDOS MÍNIMOS

1º E.S.O. / 3º E.S.O. / 4º E.S.O.

**C.P.I. O CRUCE (CERCEDA, A CORUÑA)
CURSO 2020-2021**

1ºESO	49
2ºESO	51
4ºESO	54

Obxectivos xerais:

- Adquirir, de forma gradual, unha certa autonomía perceptiva que lles permita superar estereotipos e convencionalismos, e facilite o desenvolvemento das súas capacidades expresivas.
- Analizar os elementos lingüísticos das mensaxes visuais e publicitarias, e usalos con fins expresivos, rexeitando actitudes consumistas, sexistas, xenófobas e discriminatorias.
- Estudiar as propiedades da cor e as relacións cromáticas, experimentando con técnicas e soportes variados.
- Analizar, partindo da experimentación, as calidades expresivas e emotivas da textura.
- Coñecer materiais, técnicas e procedementos para a elaboración de proxectos individuais e colectivos.
- Relacionar conceptos xeométricos simples coa súa aplicación en formas do contorno, deseño ornamental, etc.
- Descubrir secuencias rítmicas na natureza e no contorno. Crear e representar ritmos decorativos sobre redes modulares bidimensionais.
- Acceder ao estudio do espazo e á representación tridimensional no plano.
- Utilizar os sistemas descritivos para representar volumes sinxelos.

Criterios de avaliación:

- Identificar os elementos que integran as imaxes do contorno (forma, tamaño, proporción, cor, claroscuro, textura...) para interpretalas subxectiva e obxectivamente.
- Analizar imaxes do contorno audiovisual, detectando actitudes consumistas, insolidarias e discriminatorias.
- Reproducir matices variados da cor con técnicas diversas.
- Realizar proxectos individuais de xeito creativo
- Participar activamente na elaboración colectiva de proxectos, aplicando as técnicas adecuadas.
- Deseñar secuencias rítmicas sobre redes modulares.
- Representar con precisión formas xeométricas básicas.
- Utilizar o Diédrico, a perspectiva Isométrica e a perspectiva Cabaleira para

representar formas tridimensionais simples.

- Valoración da limpeza e correcta resolución dos traballos.
- Valoración da entrega das prácticas na data requirida.

Contidos mínimos:

- Construción de formas xeométricas elementais (trazados básicos, polígonos regulares convexos e estrelados) con precisión e destreza aceptables.
- Representación da forma, cor, claroscuro e profundidade, rexeitando estereotipos.
- Morfoloxía e lectura de imaxes fotográficas, televisivas e publicitarias.
- Propiedades da cor. Aplicación de matices variados. Técnicas e procedementos pictóricos (lapis, témpera, estarcido, estampación, collage).
- Realización de texturas con materiais diversos.
- Deseño de módulos e secuencias rítmicas sobre redes modulares.
- Representación proporcionada da forma. Trazado de formas a diferente escala.
- Representación de formas tridimensionais sinxelas en Diédrico, Isométrico e Cabaleira.

Actividades de recuperación:

- Representación da forma, cor, claroscuro e profundidade no plano.
- Lectura de imaxes fotográficas, televisivas e publicitarias.
- Elaboración de pictogramas, carteis, cómics.
- Experimentación de mesturas e aplicación da cor con técnicas diversas (lapis, témpera, estampación, estarcido, collage...)
- Experiencias de creación de texturas.
- Trazado correcto de formas xeométricas simples.
- Creación de módulos e redes modulares.
- Representación proporcionada da forma e de figuras a distinta escala.
- Representación de formas tridimensionais simples en Diédrico, Isométrico e Cabaleira.

Obxectivos xerais:

- Valorar a importancia da linguaxe visual como medio de expresión.
- Coñecer as técnicas e apreciar a finalidade dos diferentes medios de comunicación visual, detectando actitudes consumistas, insolidarias e discriminatorias.
- Aplicar relacións cromáticas de harmonía e contraste nos traballos de clase, con especial atención á riqueza de matices.
- Diferenciar e reproducir a gran variedade de texturas visuais e táctiles do contorno.
- Representar con precisión formas xeométricas simples, desenvolvendo unha destreza progresiva nos trazados.
- Coñecer diferentes esquemas compositivos, e iniciarse no deseño de secuencias rítmicas modulares.
- Usar o sistemas descritivos (Diédrico, Isométrico, Cabaleira, Militar) para representar corpos xeométricos e formas tridimensionais.
- Describir gráfica e plasticamente obxectos e aspectos do entorno, identificando os elementos estruturais, volumétricos, cromáticos e de textura que os caracterizan.
- Coñecer os materiais, técnicas e procedementos, elixindo os máis adecuados para cada tipo de realización en función das intencións expresivas.
- Diferenciar os estilos artísticos e tendencias das artes visuais, atendendo á diversidade cultural.
- Coñecer e valorar a riqueza do noso patrimonio artístico, favorecendo a súa conservación.

Criterios de avaliación:

- Recoñecer nas imaxes os elementos básicos da sintaxe visual.
- Describir graficamente formas e obxectos do contorno.
- Seleccionar entre as distintas linguaxes gráfico-plásticas a mais adecuada ás necesidades de expresión.
- Diferenciar os matices da cor na natureza, nos obxectos e nas imaxes en xeral, e aplicar relacións cromáticas adecuadas.
- Representar a variedade de texturas que poden producirse coa manipulación de materiais e técnicas diversas.
- Realizar trazados xeométricos planos con precisión e destreza.
- Buscar distintas alternativas na organización de formas no plano, visualizando o

resultado mediante bosquejos previos.

- Diseñar módulos e crear secuencias rítmicas sobre distintas redes.
- Usar os métodos descriptivos para representar formas xeométricas e técnicas, e crear no plano a sensación de volume.
- Representar imaxes reais ou imaxinarias, usando técnicas e procedementos adecuados.
- Diferenciar os principais estilos artísticos e tendencias das artes visuais.
- Coñecer as obras máis destacadas do patrimonio artístico galego.
- Valoración da limpeza e correcta resolución dos traballos.
- Valoración da entrega das prácticas na data requirida.

Contidos mínimos:

- Percepción e representación da forma, cor, volume e espazo.
- Análise morfolóxico e sintáctico da imaxe.
- Percepción, propiedades e calidades da cor. Representación de harmonías e contrastes con técnicas diversas (tempera, lapis, collage), e aplicación a proxectos concretos.
- Utilización do punto e a liña con sentido creativo. Realización de texturas con distintos materiais.
- Trazados xeométricos (polígonos regulares, curvas xeométricas e cónicas, tanxencias) con precisión e destreza.
- Aplicación de criterios compositivos básicos (equilibrio, ritmo, proporción, simetría).
Deseño de redes modulares.
- Representación de formas xeométricas e modelos tridimensionais sinxelos, a partir da realidade ou de proxeccións, en Diédrico, Isométrico, Cabaleira e Militar.
- Diferenciación de estilos artísticos e coñecemento das obras máis destacadas do patrimonio artístico galego.

Actividades de recuperación:

- Representación da forma, cor, volume e espazo no plano.
- Elaboración de gamas e matices, e aplicación da cor con diversas técnicas (témpera, estampación, estarcido, lapis, collage...)
- Creación de texturas con materiais variados.
- Representación precisa das formas xeométricas mais importantes (polígonos

regulares, curvas xeométricas e cónicas, tanxencias...)

- Elaboración de secuencias rítmicas e aplicación en redes modulares.
- Representación de modelos tridimensionais en Diédrico, Isométrica, Cabaleira, Militar.
- Diferenciación de estilos artísticos sobre base fotográfica.

Obxectivos xerais:

- Acadar unha habilidade progresiva na utilización da imaxe, como linguaxe visual e como fundamento do deseño.
- Desenvolver técnicas diversas que faciliten e incrementen a capacidade de observación, expresión e creación, sendo sensibles ás calidades plásticas, estéticas e funcionais do seu contorno natural e cultural.
- Afondar na análise e síntese da imaxe.
- Incrementar a habilidade compositiva.
- Dominar o concepto de espazo e de forma tridimensional, en canto á súa percepción e representación.
- Perfeccionar coñecementos técnicos e destrezas construtivas, en relación cos principais sistemas de representación.
- Aumentar o desenvolvemento da expresión intuitiva e da creatividade, relacionando a linguaxe plástica e visual con outras linguaxes e ámbitos do coñecemento.
- Aplicar os coñecementos adquiridos e a axuda das Tecnoloxías da Información e a Comunicación a diversas realizacións encadradas no campo da linguaxe gráfico-plástica e o deseño.
- Participar en actividades de grupo de forma activa, flexible e responsable, favorecendo o diálogo e a colaboración.

Criterios de avaliación:

- Representar de xeito analítico formas do entorno, atendendo ó encaixe e proporción.
- Reproducir a sensación de volume no plano con técnicas diversas de claroescuro.
- Aplicar a cor de xeito harmónico, estudando as relacións de analoxía e contraste, e o seu significado expresivo.
- Simplificar imaxes complexas, transformándoas en planos ou manchas de posible aplicación no campo do deseño.
- Aplicar criterios compositivos simples nas realizacións gráfico-plásticas.
- Diseñar con orixinalidade mensaxes visuais.
- Realizar trazados xeométricos precisos.
- Usar os sistemas descritivos para representar formas tridimensionais de dificultade progresiva.

- Coñecer e aplicar conceptos básicos de normalización.
- Colaborar na realización de proxectos gráfico-plásticos de grupo, que comportan unha organización cooperativa.
- Valoración da limpeza e correcta resolución dos traballos.
- Valoración da entrega das prácticas na data requirida.

Contidos mínimos:

- Análise e representación de formas bi- e tridimensionais de estrutura xeométrica simple.
- Coñecementos básicos de encaixe e proporción.
- Representación do volume mediante técnicas de claroscuro.
- Aplicación de relacións cromáticas harmónicas usando procedementos pictóricos diversos.
- Simplificación de formas complexas e aplicación das mesmas a proxectos de deseño individuais ou colectivos.
- Coñecemento e aplicación de normas simples de composición.
- Creación de mensaxes visuais relacionadas co deseño gráfico, publicitario e ornamental.
- Realización de trazados xeométricos precisos.
- Representación de formas tridimensionais nos principais sistemas descritivos.
- Acoutamento de vistas sinxelas.

Actividades de recuperación:

- Representación analítica de formas do entorno.
- Prácticas de encaixe.
- Representación do volume mediante o claroscuro.
- Elaboración de gamas cromáticas harmónicas e aplicación a proxectos concretos.
- Simplificación de formas complexas mediante a súa transformación en planos ou manchas.
- Elaboración de composicións con factores prefixados
- Deseño de mensaxes visuais relacionadas co deseño gráfico, publicitario e ornamental.
- Realización de trazados xeométricos precisos.
- Representación de formas tridimensionais en Diédrico e Perspectiva.
- Acoutamento de vistas diédricas.